

PŘEHLED VÝZKUMŮ

49

Brno 2008

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 49

Volume 49

Číslo 1–2

Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Freisinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttka, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Balász Komoróczy, Marián Mazuch, Ladislav Nejman,
Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Vrcholně středověká lotová závaží z českých a moravských lokalit.
Gruna, Hradisko (vlevo); Písek, u Šarlatského rybníka (v popředí); Ví-
cov, Městisko (vpravo dole); Boskovice, hrad (vpravo nahoře). Srov.
studii J. Doležela v tomto svazku. Foto P. Smékal.

*Medieval cup nested weights from czech and moravian sites. Gruna,
Hradisko (left); Písek, u Šarlatského rybníka (front); Vícov, Městisko
(bottom right); Boskovice, castle (top right). Cf. the article by J. Dole-
žel in this volume. Photo by P. Smékal.*

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@iabrno.cz
Internet: <http://www.iabrno.cz>

Tisk
Print

Arch, spol. s r. o.
Charbulova 3a
618 00 Brno-Černovice

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

Roč. 49, 2008, č. 1-2

91087/09

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2008

Náklad 450 kusů

Copyright ©2008 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i. and the authors.

ŽAROŠICE (OKR. HODONÍN)

Hlavní ulice, p. č. 101/3. Středověk. Sídliště. Záchranný výzkum.

Záchranný výzkum byl vyvolán v listopadu 2007 výkopem základových pasů pro nový rodinný dům manželů Ždánských. Nacházel se v prostoru záhumenkového zázemí zástavby podél hlavní ulice na mírném svahu, klesajícím jihovýchodně k potoku Zdravá voda (ZM ČR 1: 10 000, kladový list 24 – 43 – 25, okolí bodu 254/167 mm od Z/J s. č.). Provedena byla dokumentace profilu s cca 80 cm silnou nadložní vrstvou a dvěma zasaženými jámami, z nichž rozměrově větší charakterizoval zvrstvený zásyp s popelovitou a spáleništní uloženinou s uhlíky a mazanicí. U jejího horního okraje se nacházelo torzo pyrotechnického zařízení s poměrně dobře dochovanými mazanicovými stěnami. V obou jamách zahloubených do sprašového podloží byly vzorkováním nalezeny pouze ojedinělé keramické zlomky, rámcově zařaditelné do středověku.

Jaromír Šmerda

Resumé

Žarošice (Bez. Hodonín), Hlavní Str. Mittelalter. Siedlung. Rettungsgrabung.

ŽAROŠICE (OKR. HODONÍN)

Silničná. Novověk. Sídlištní vrstvy, kaple, ambit, pohřebiště? Záchranný výzkum.

V květnu 2007 proběhla na místě bývalého církevního areálu brněnských cisterciáček v Žarošicích-Silničné další fáze záchranného výzkumu, započatého v předchozím roce ve snaze zdokumentovat narušené kostrové pohřebiště v prostoru neohlášené stavby (ZM ČR 1:10 000, kladový list 24 – 43 – 25, okolí bodu o souřadnicích 163/331 mm od Z/J s. č.). V sondě o velikosti 5 × 5 m byly ve svrchní nadložní vrstvě porůznu nalézány pouze jednotlivé úlomky lidských kostí. K největším překvapením patřil objev kompaktní stavebně-destrukční vrstvy pod ní. Ta se v pravidelném pásu o šířce cca 160 cm zahlubovala až 3 m od dnešního povrchu do sprašovité vrstvy dorovnávkového charakteru a kulturní vrstvy s množstvím uhlíků a požárových mikrovrstev, vzniklé přetvořením hlinitého půdního typu na sprašovém podloží. Vzhledem k zalomení pásu, odpovídajícímu osmiúhelníku, se s největší jistotou jedná o mohutný, bohužel již v minulosti rozebraný základ jedné z osmibokých kaplí, stojících v rozích ambitů s křížovou cestou. Tyto ambity, včetně rezidence pro kněží, obklopovaly podle historických pramenů téměř po celé 18. století až do definitivního zániku v roce 1797 centrální kostel Matky Boží, řazený nejméně do gotického období.

Při vybírání sutí se zlomky a výjimečně také celými kusy cihel, kamenných i keramických dlaždic několika formátů, omítek, štuk a střešní krytiny byly objeveny fragmenty keramiky z 13.–18. století, okenních terčků a železných hřebků či jiných kusů. V nejnižších partiích pasu

Obr. 130: Znojmo, Hradiště sv. Hypolita. Pohled od SZ na zkoumanou východní část nově objeveného velkomoravského pohřebiště ve Znojmě-Hradišti (sonda Šoba). *Abb. 130: Znojmo, Hradiště sv. Hypolita. Ansicht von NW auf den erforschten Ostteil des neuentdeckten grossmährischen Gräberfeldes in Znojmo-Hradiště (Sondage Šoba).*

Velké Moravy se zatím doloženou historií, sahající hluboko do 8. století.

Bohuslav F. Klůna

Literatura

Klůna, B. 1989: Nová etapa archeologických výzkumů Znojma-Hradiště. *Jižní Morava*, roč. 25, sv. 28, 125–44.

Klůna, B. 1989a: Nový výzkum na hradišti ve Znojmě. *Přehled výzkumů 1986*, 53–54, tab. 4, 5.

Klůna, B. 2004: Objev části velkomoravského pohřebiště pod středověkým až novověkým hřbitovem u kostela sv. Hypolita ve Znojmě-Hradišti. In: G. Fusek (ed.): *Zborník na počesť Dariny Bialekovej*. Nitra, 179–190.

Klůna, B., Šašínska, Z., Čermáková, P. 2001: Znojmo, Hradiště sv. Hypolita. *Přehled výzkumů 42*, 263–268.

Resumé

Znojmo (Bez. Znojmo), Hradiště sv. Hypolita. Mittlere und jüngere Burgwallzeit, Mittelalter. Rettungsgrabung.